

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage onderzoek
Begraafplaatsen

Gemeente
Gooise Meren

Rapportage onderzoek *Begraafplaatsen*

Gemeente
Gooise Meren

Datum: 31-1-2025

Projectnummer: 21738

Auteurs:

Bianca Tuenter, Projectmanager/ Onderzoeker

Danique Rietman, Onderzoeker

Noémie Bernardin, Onderzoeker

Moventem BV

T 0575 84 3738

E info@moventem.nl

W www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

Management Samenvatting	Pagina 4
1 Inleiding	Pagina 6
1.1 Onderzoeksopzet	Pagina 7
2 Resultaten	Pagina 8
Begraafplaatsen gemeente	Pagina 9
Algemene Begraafplaats Bussum	Pagina 16
Nieuwe Rooms-Katholieke Begraafplaats Bussum	Pagina 18
Oude Rooms-Katholieke Begraafplaats Bussum	Pagina 20
Algemene Begraafplaats Muiden	Pagina 22
Algemene Begraafplaats Muiderberg	Pagina 24
Nieuw Valkenveen Naarden	Pagina 26
Oude Begraafplaats Naarden	Pagina 28
Natuurbegraafplaats Naarden	Pagina 30
Toegankelijkheid	Pagina 32
Belang begraafplaatsen	Pagina 33
Activiteiten begraafplaatsen	Pagina 35
Toekomst begraafplaatsen	Pagina 41
3 Bijlagen	Pagina 43
Bijlage I Achtergrondvariabelen	Pagina 44
Bijlage II Onderzoeksverantwoording	Pagina 45

**Management
Samenvatting**

Bezoek en gebruik

Een meerderheid van de respondenten bezoekt wel eens een begraafplaats, voornamelijk in de eigen woonplaats. De begraafplaatsen in Bussum en Naarden worden het meest bezocht. Dit kan verklaard worden doordat het grootste deel van de respondenten uit één van deze plaatsen komt.

De meeste bezoekers gaan voor het bezoeken van een graf naar de begraafplaats. Bij bepaalde begraafplaatsen, zoals de Oude Begraafplaats en de Natuurbegraafplaats Naarden, wordt ook gewandeld.

Toegankelijkheid

Fietsen en wandelen zijn de populairste manieren om begraafplaatsen te bereiken. De bereikbaarheid wordt over het algemeen als goed beoordeeld.

Toegankelijke toiletten worden beschouwd als de belangrijkste voorziening, vooral voor bezoekers met een beperking.

Belangrijke kenmerken

Respondenten vinden rust en een groene omgeving de meest essentiële kenmerken van begraafplaatsen.

(Natuur)begraven en het verstrooien van as worden als belangrijke mogelijkheden beoordeeld.

Activiteiten

Driekwart van de respondenten wist niet dat er activiteiten zoals rondleidingen en concerten worden georganiseerd op begraafplaatsen. Herdenkingsbijeenkomsten en rondleidingen over cultuur en natuur worden het meest passend gevonden.

Toekomst

Slechts een klein deel van de respondenten wil actief meedenken over de toekomst van begraafplaatsen of helpen met onderhoud, met name op de Algemene begraafplaats in Bussum.

A hand in a suit jacket pointing upwards with the index finger. A large, solid green circle is positioned to the left of the hand. Dotted white lines and several smaller, semi-transparent green circles are scattered across the background, creating a network-like or digital aesthetic.

Inleiding

Benaderen doelgroep

In opdracht van gemeente Gooise Meren heeft Movementem een onderzoek over de begraafplaatsen van de gemeente uitgevoerd onder de 3.210 leden van Gooise Meren Spreekt. De panelleden hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen 8 december 2024 en 7 januari 2025. Er is 1 keer een reminder verstuurd, aan iedereen van wie nog geen ingevulde vragenlijst was ontvangen. Daarnaast is er een open link gedeeld via de communicatiekanalen van de gemeente.

Deelnemers

In totaal hebben 788 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld. Een respons-rate van 25%. Via de open link deden 133 deelnemers mee.

Met het totale aantal respondenten (921) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 3,15% uitspraken worden gedaan over de populatie.

Resultaten weergave

De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

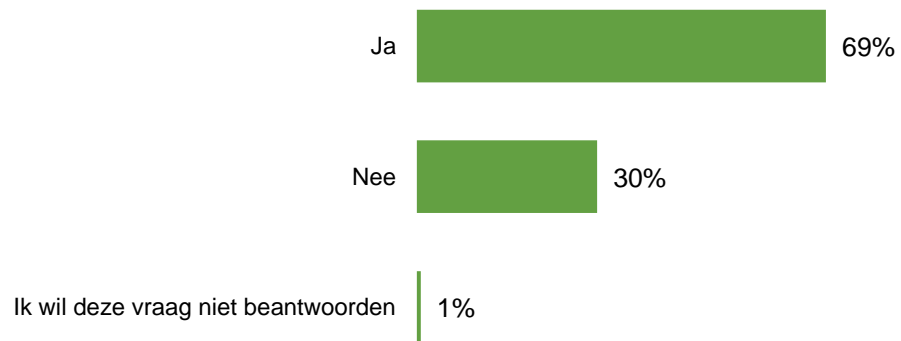
Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Gooise Meren - Begraafplaatsen'.

Tot slot zijn er in de rapportage enkele weergaven op kaart opgenomen. Daarvoor geldt het volgende:
Achtergrondkaart: © Kadaster / Centraal Bureau voor de Statistiek, 2023
Databron: Inwonerspanel Gooise Meren Spreekt, 2024
Bewerking: Movementem

Resultaten

Komt u weleens op een begraafplaats in de gemeente Gooise Meren? (n=921)

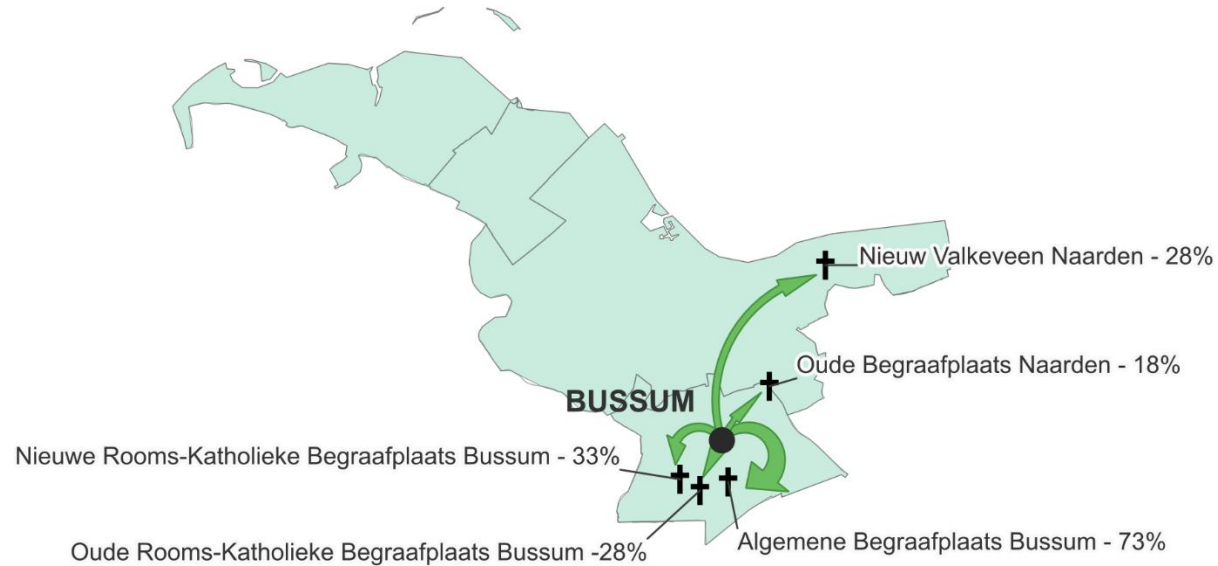

Op welke begraafplaats(en) komt u wel eens? (n=645)

Meerdere antwoorden mogelijk

	Bussum (n=315)	Naarden (n=183)	Muiderberg (n=85)	Muiden (n=43)	Totaal (n=645)
Algemene Begraafplaats Bussum	73%	33%	2%	2%	50%
Nieuw Valkenveen Naarden	28%	61%	6%	14%	36%
Nieuwe Rooms-Katholieke Begraafplaats Bussum	33%	17%	2%	2%	24%
Oude Rooms-Katholieke Begraafplaats Bussum	28%	12%	1%	5%	19%
Oude Begraafplaats Naarden	18%	27%	1%	2%	18%
Algemene Begraafplaats Muiderberg	3%	2%	94%	49%	12%
Natuurbegraafplaats Naarden	9%	19%	5%	2%	11%
Joodse Begraafplaats Muiderberg	6%	8%	44%	23%	10%
Joodse Begraafplaats Naarden	10%	13%	0%	0%	9%
Algemene Begraafplaats Muiden	1%	1%	14%	77%	7%
Hervormde Begraafplaats bij Kerk aan Zee	3%	4%	46%	19%	7%
Rooms-Katholieke Begraafplaats St-Vitus Naarden	5%	12%	0%	0%	6%
Rooms-Katholieke Begraafplaats Muiden	0%	1%	7%	44%	4%

De vijf meest bezochte begraafplaatsen per kern
Bussum (n=315)

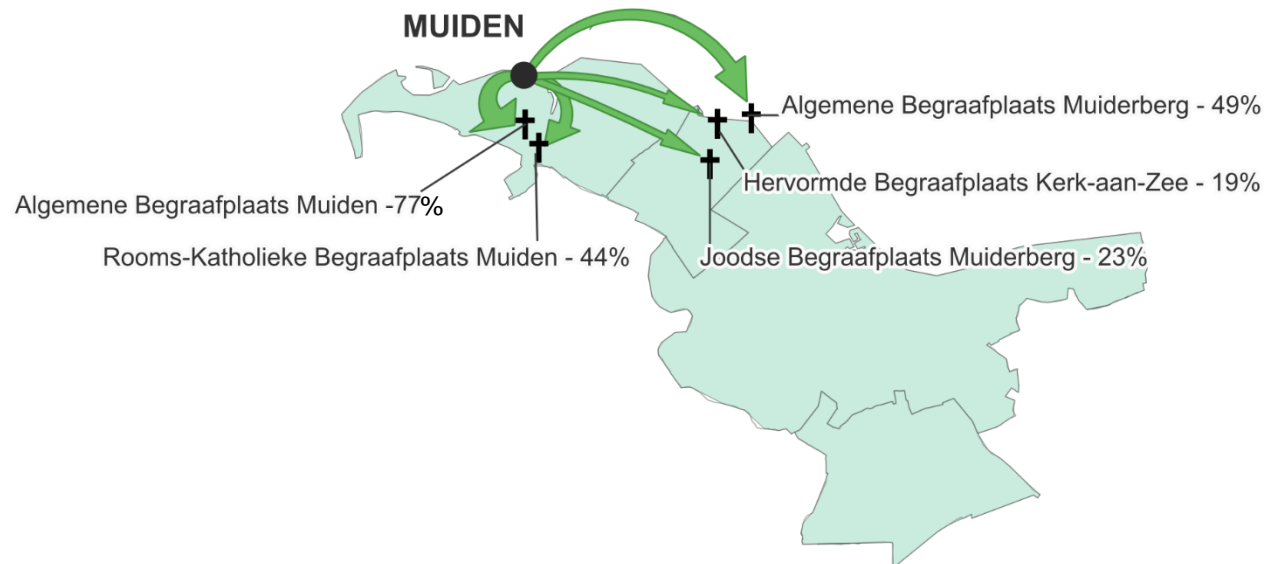
De vijf meest bezochte begraafplaatsen per kern

Naarden (n=183)

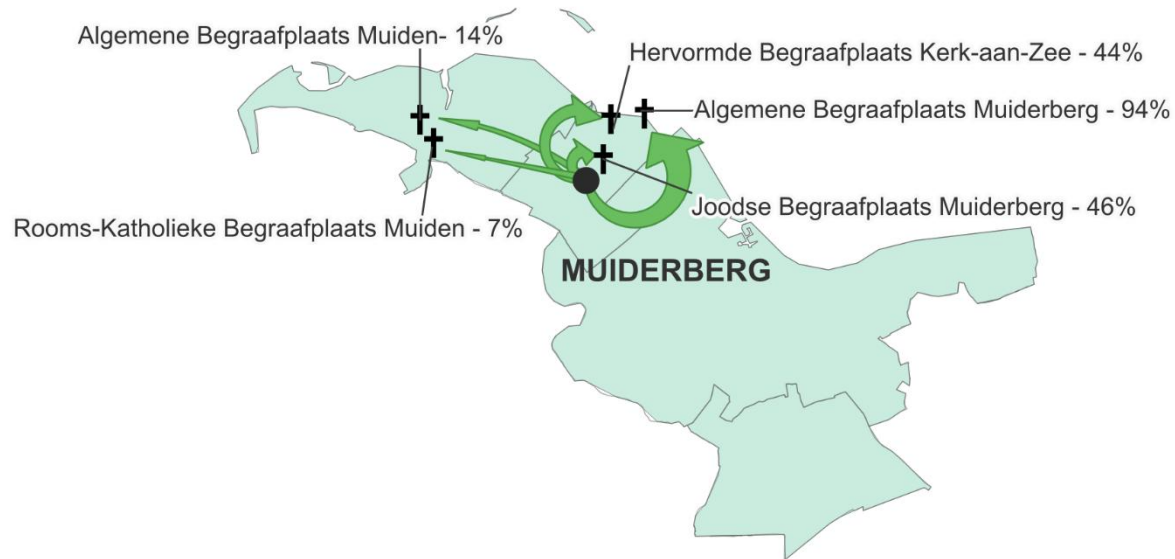
De vijf meest bezochte begraafplaatsen per kern

Muiden (n=43)

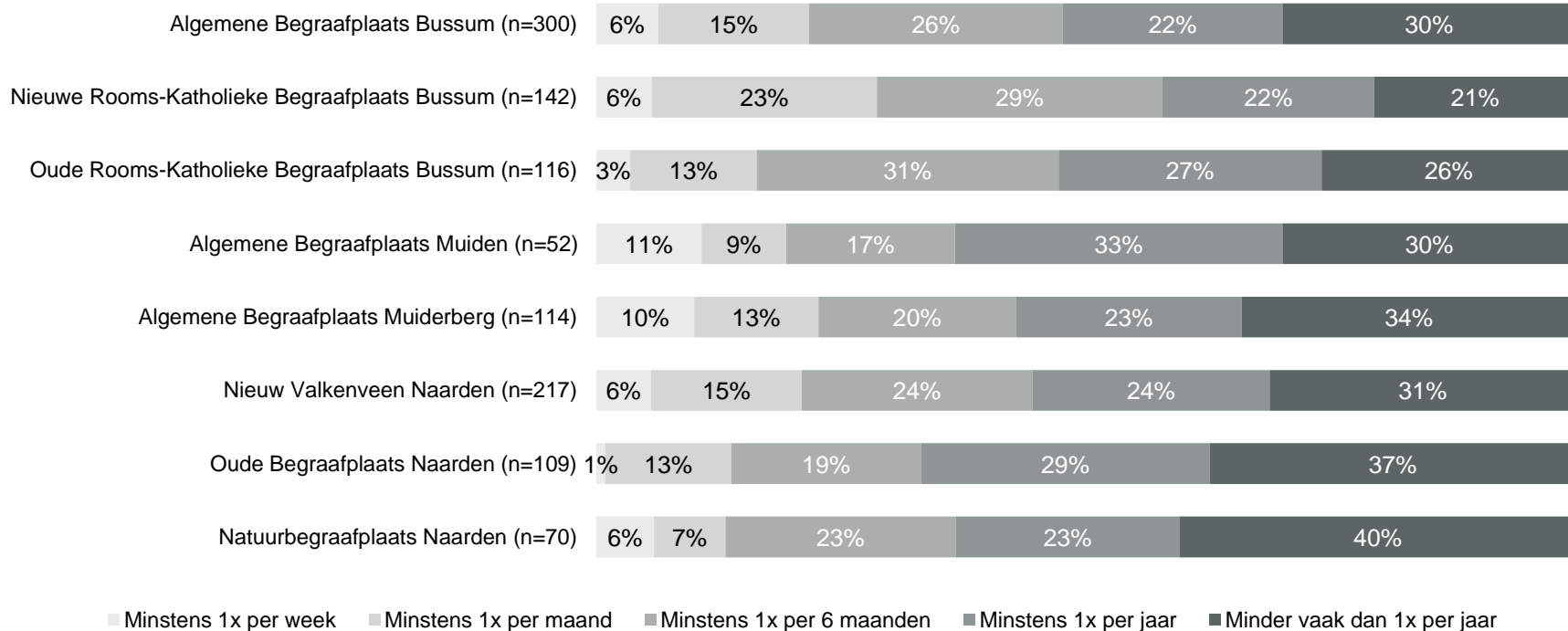

De vijf meest bezochte begraafplaatsen per kern

Muiderberg (n=85)

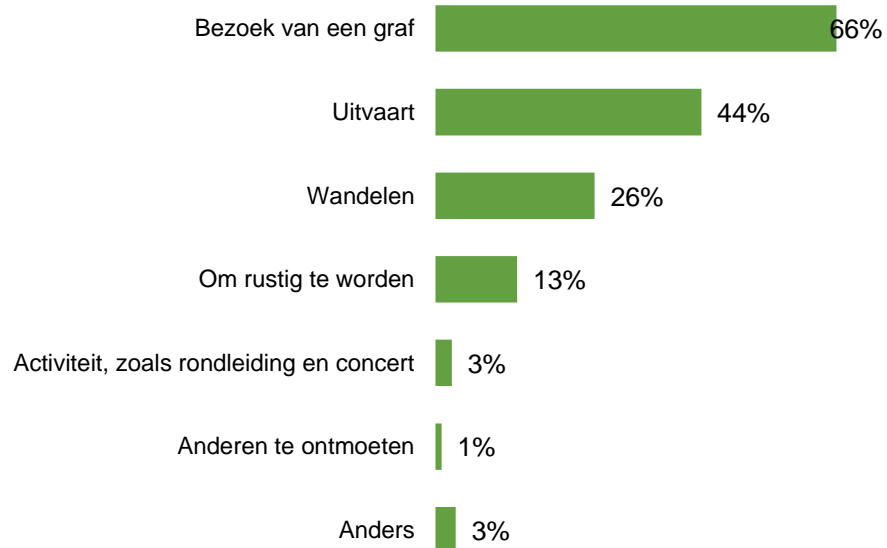

Hoe vaak gaat u naar ...?

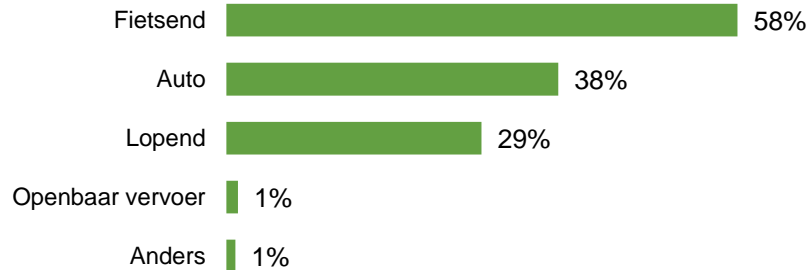
Waarom gaat u naar de Algemene Begraafplaats Bussum? (n=300)

Meerdere antwoorden mogelijk

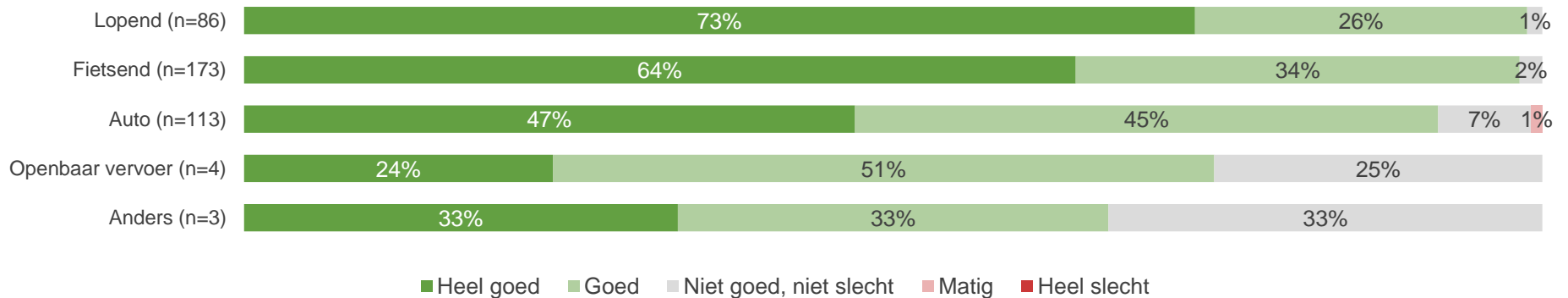

Hoe reist u meestal naar de Algemene Begraafplaats Bussum? (n=300)

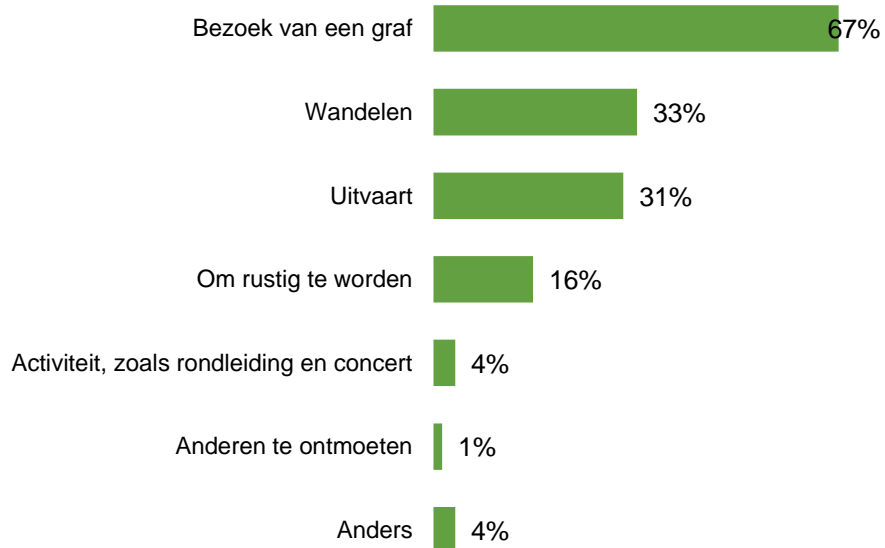
Meerdere antwoorden mogelijk

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

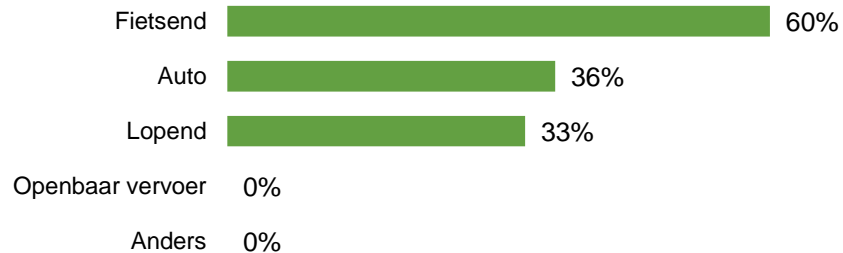

**Waarom gaat u naar de Nieuwe Rooms-Katholieke Begraafplaats
Bussum? (n=142) Meerdere antwoorden mogelijk**

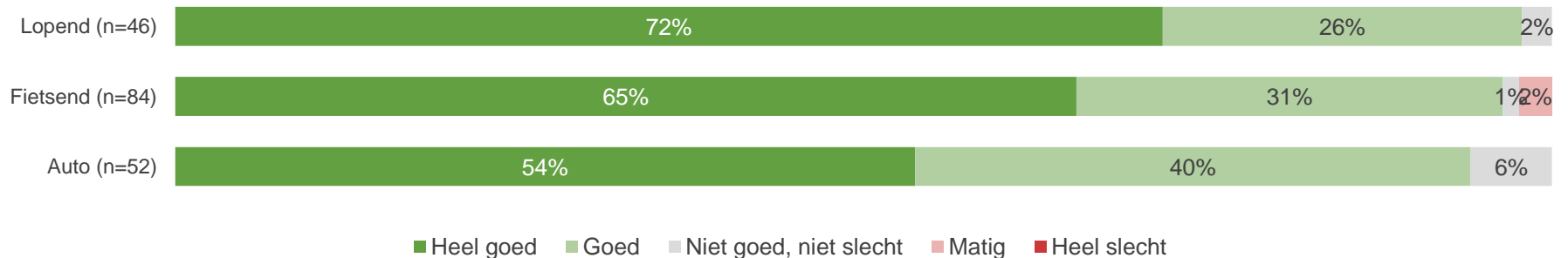

Hoe reist u meestal naar de Nieuwe Rooms-Katholieke Begraafplaats Bussum? (n=142)

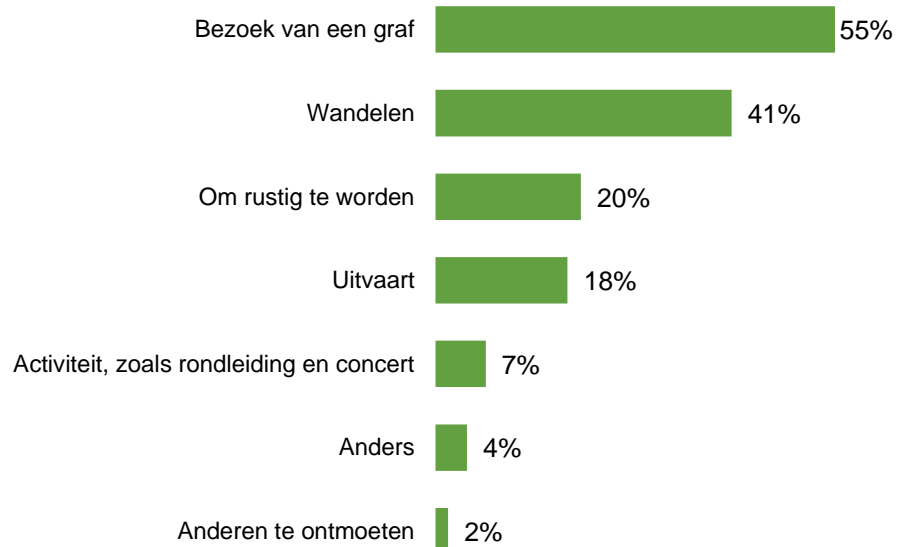
Meerdere antwoorden mogelijk

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

**Waarom gaat u naar de Oude Rooms-Katholieke Begraafplaats
Bussum? (n=116) Meerdere antwoorden mogelijk**

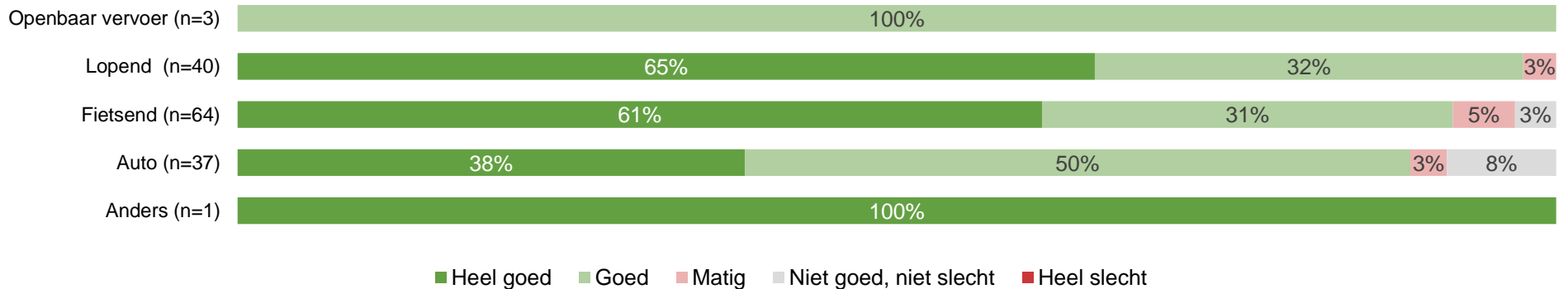

Hoe reist u meestal naar de Oude Rooms-Katholieke Begraafplaats Bussum? (n=116)

Meerdere antwoorden mogelijk

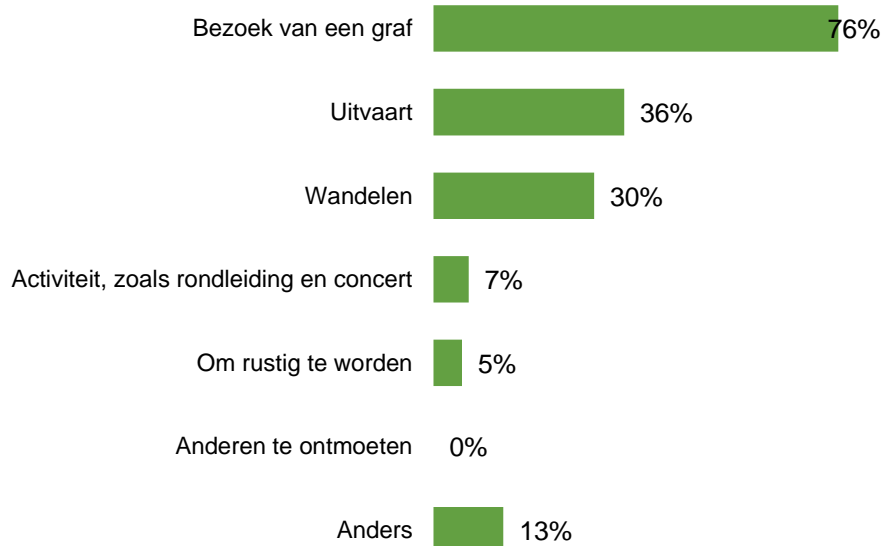

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

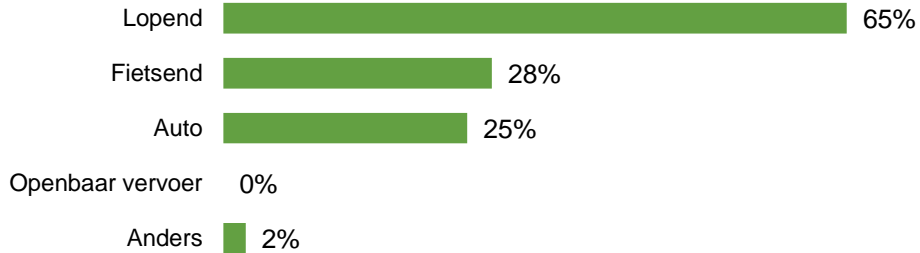
Waarom gaat u naar de Algemene Begraafplaats Muiden? (n=52)

Meerdere antwoorden mogelijk

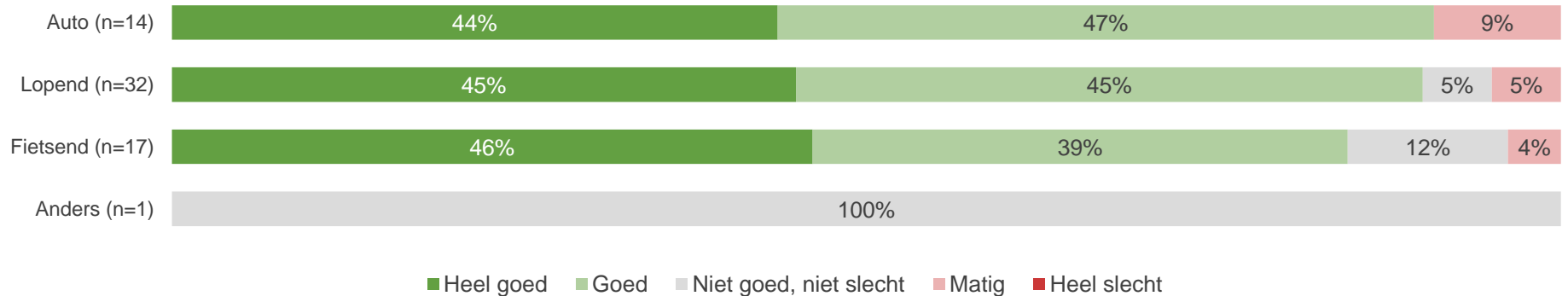

Hoe reist u meestal naar de Algemene Begraafplaats Muiden? (n=52)

Meerdere antwoorden mogelijk

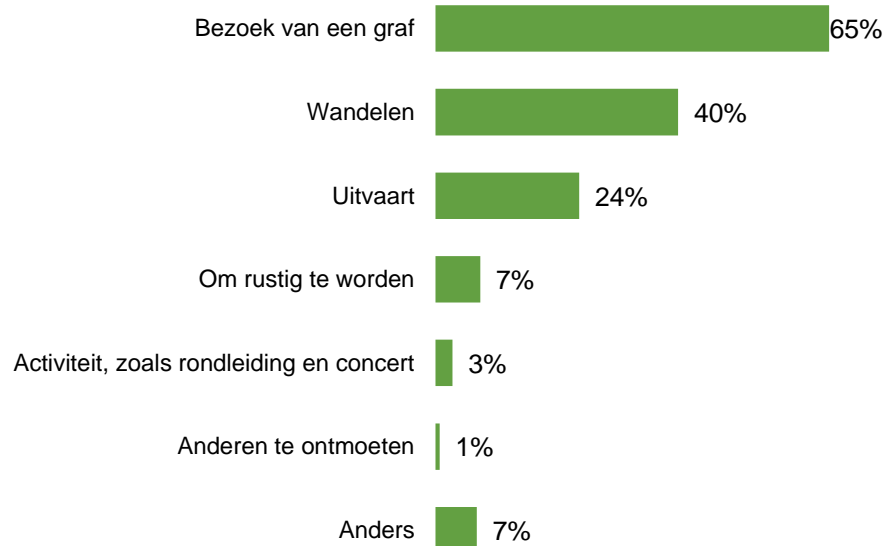

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

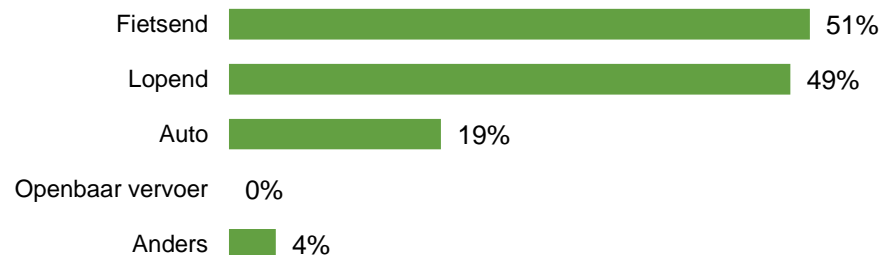
Waarom gaat u naar de Algemene Begraafplaats Muiderberg? (n=114)

Meerdere antwoorden mogelijk

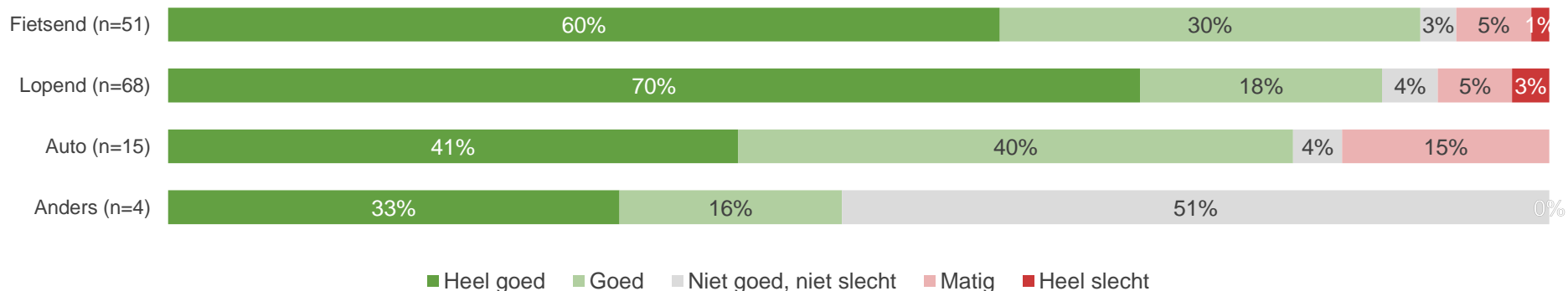

Hoe reist u meestal naar de Algemene Begraafplaats Muiderberg? (n=114)

Meerdere antwoorden mogelijk

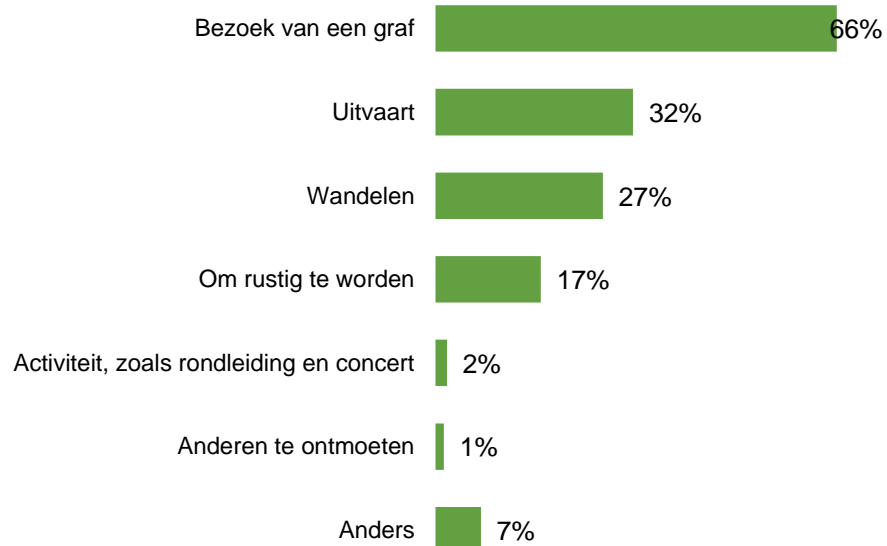

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

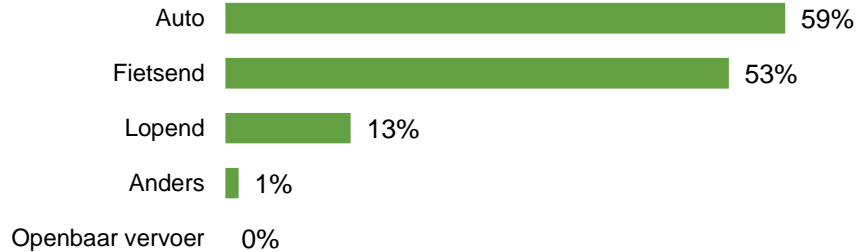
Waarom gaat u naar Nieuw Valkenveen Naarden? (n=217)

Meerdere antwoorden mogelijk

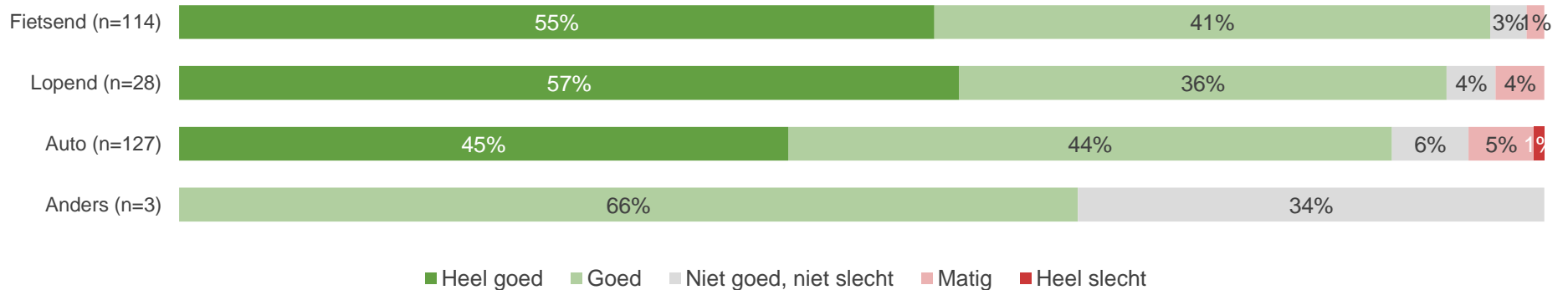

Hoe reist u meestal naar Nieuw Valkenveen Naarden? (n=217)

Meerdere antwoorden mogelijk

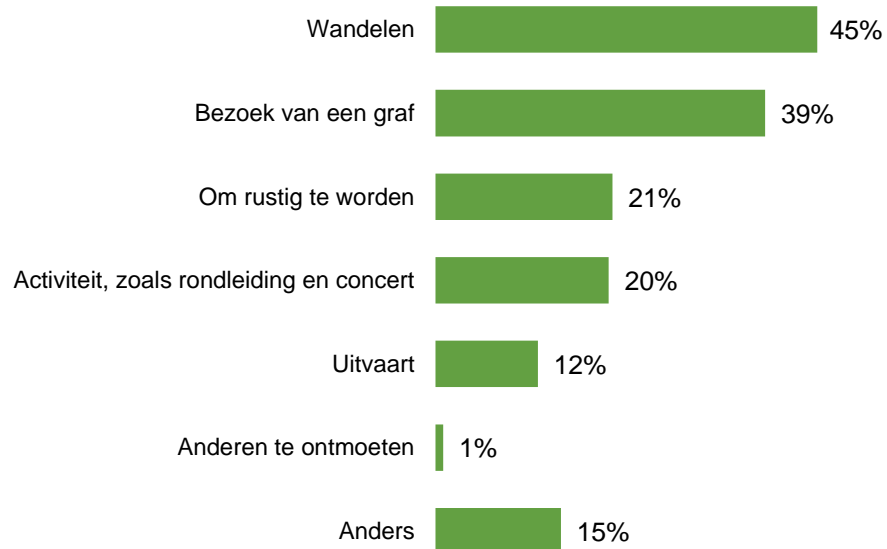

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

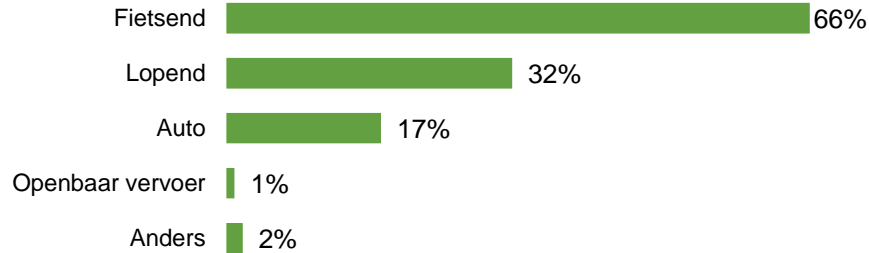
Waarom gaat u naar de Oude Begraafplaats Naarden? (n=109)

Meerdere antwoorden mogelijk

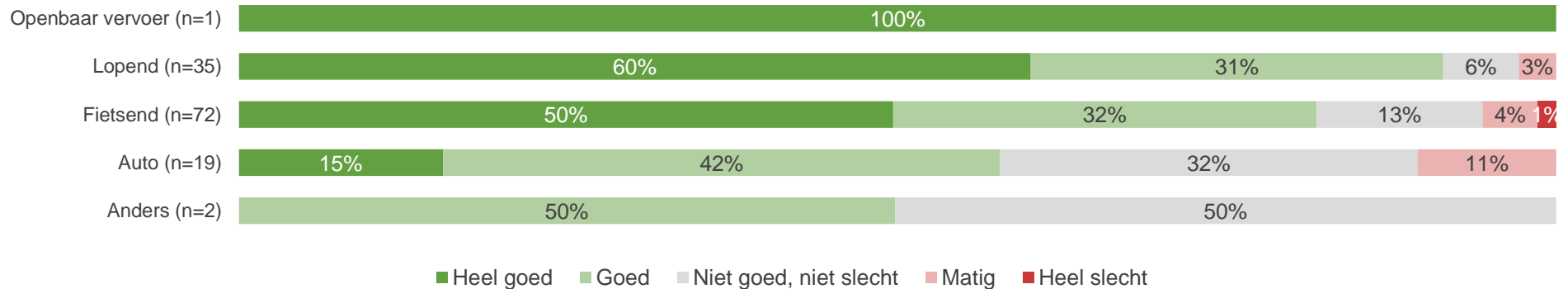

Hoe reist u meestal naar de Oude Begraafplaats Naarden? (n=109)

Meerdere antwoorden mogelijk

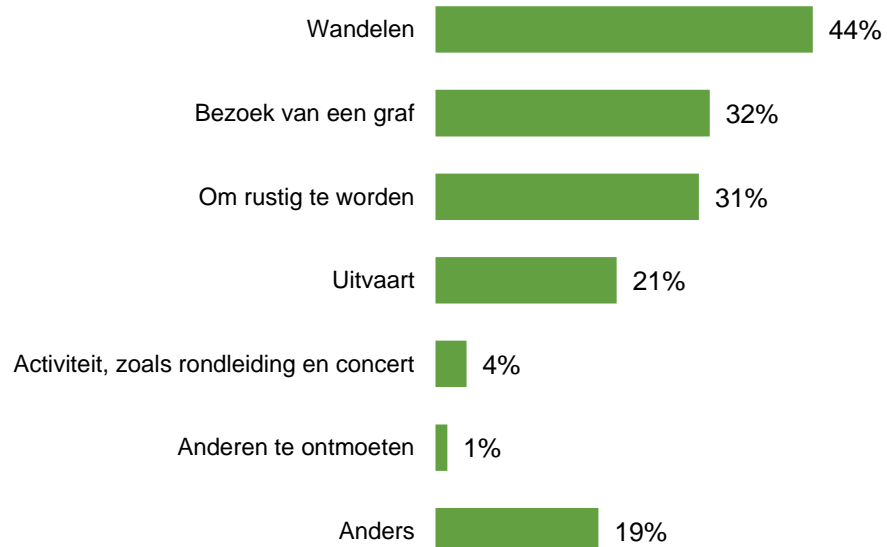

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

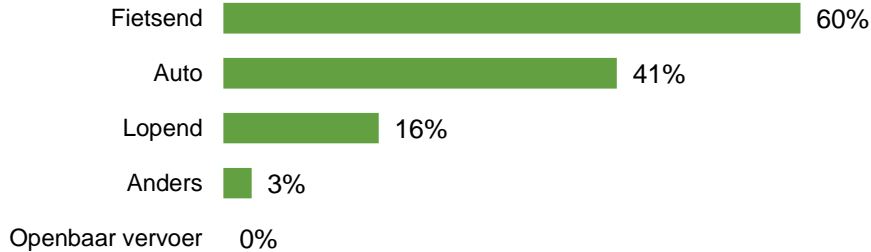
Waarom gaat u naar de Natuurbegraafplaats Naarden? (n=70)

Meerdere antwoorden mogelijk

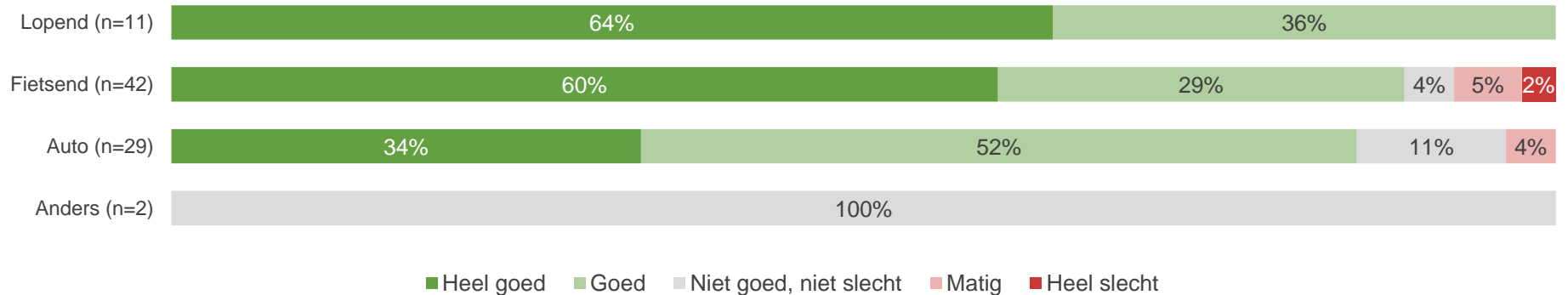

Hoe reist u meestal naar de Natuurbegraafplaats Naarden? (n=70)

Meerdere antwoorden mogelijk

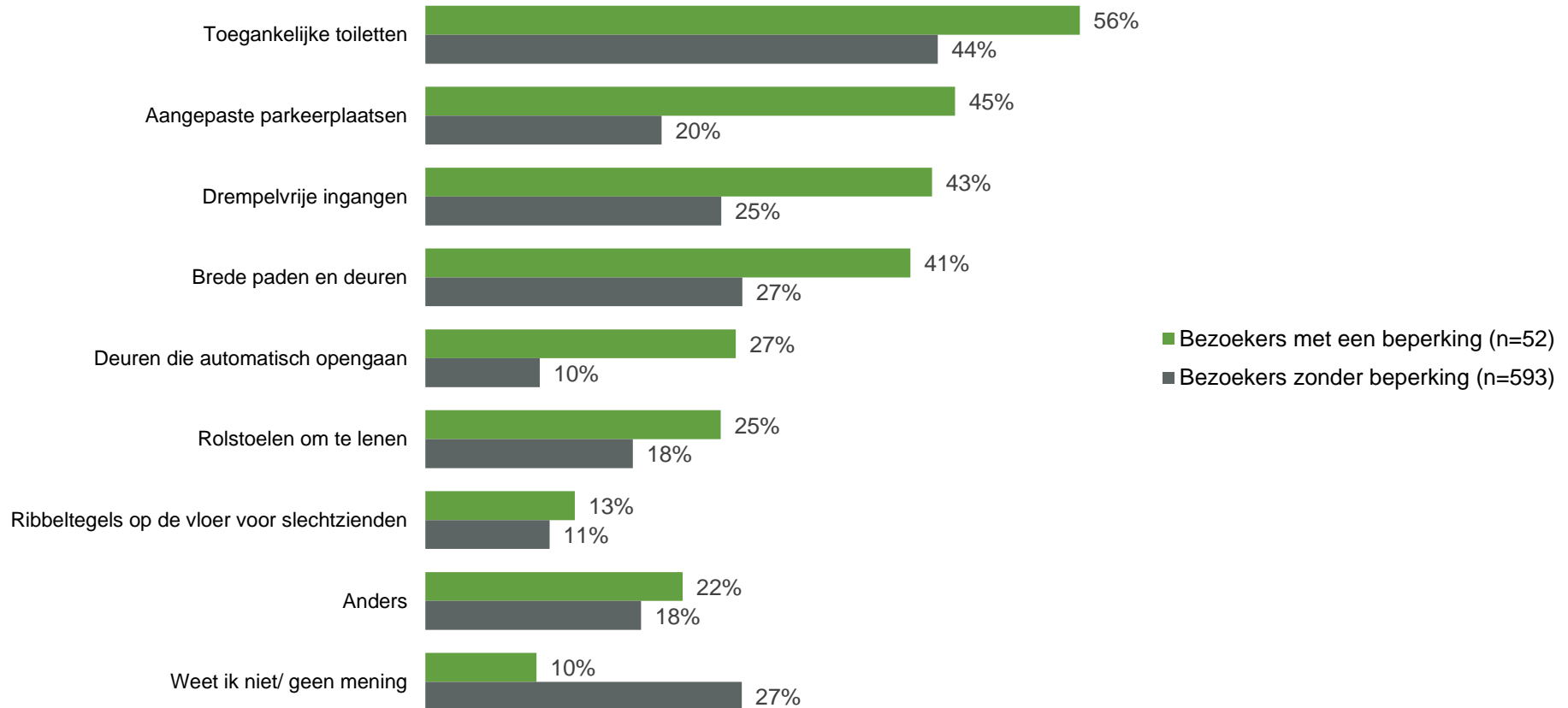

Hoe goed kunt u met dit vervoersmiddel bij deze begraafplaats komen?

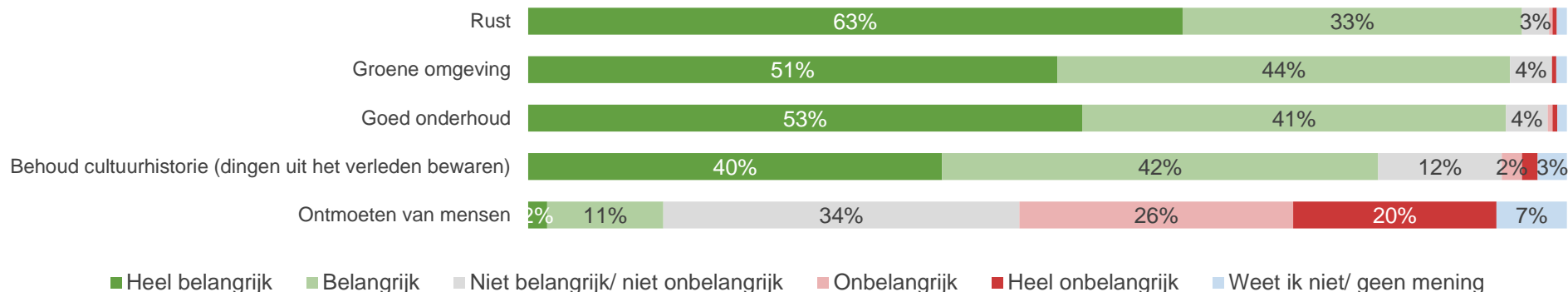

Wat vindt u belangrijk op een begraafplaats? (n=645)

Meerdere antwoorden mogelijk

Wat vindt u belangrijk voor een begraafplaats? (n=921)

Wat vindt u het meest belangrijk bij een begraafplaats? (n=921)

Zet de antwoorden in volgorde van belangrijkheid. Klik als eerst op het kenmerk dat u het meest belangrijk vindt, dan op wat u daarna het meest belangrijk vindt, enzovoort. Zet alle antwoordopties op volgorde.

	1	2	3	4	5	Gemiddelde
Rust	62%	17%	14%	6%	1%	1.7
Groene omgeving	12%	46%	29%	12%	1%	2.4
Goed onderhoud	18%	27%	35%	17%	3%	2.6
Behoud cultuurhistorie	7%	7%	18%	47%	20%	3.7
Ontmoeten van mensen	1%	2%	4%	18%	75%	4.6

Wat vindt u verder belangrijk bij een begraafplaats?

Dit is een samenvatting van de genoemde antwoorden

Rust en respect:

- Een rustige, serene omgeving waar herdenken en reflectie mogelijk zijn.
- Geen vandalisme, graffiti of respectloze acties zoals spelende kinderen, loslopende honden of picknicks.
- Respectvolle omgang met graven, cultuurhistorie en biodiversiteit.

Onderhoud en uitstraling:

- Goed onderhoud van graven, paden, groen en voorzieningen.
- Geen overwoekerde of verzakte graven.
- Regelmatig opruimen van paden en afvalverwijdering.
- Natuurlijke en organische uitstraling, met aandacht voor biodiversiteit en duurzaamheid.

Toegankelijkheid en voorzieningen:

- Goede bereikbaarheid, parkeergelegenheid en duidelijke bewegwijzering.
- Toegankelijkheid voor minder validen (brede paden, rolstoeltoegang).
- Beschikbaarheid van waterpunten, gieters en tuingereedschap.
- Toiletten en zitbanken verspreid over de begraafplaats.

Beleving en gebruik:

- Mogelijkheid voor natuurbegraven en alternatieve grafvormen (bijv. urnenkelder).
- Aandacht voor milieuvriendelijkheid en duurzaamheid.
- Mogelijkheid tot persoonlijke invulling van graven binnen bepaalde richtlijnen.

Beheer en veiligheid:

- Dagelijkse inspectie door beheerders.
- Mogelijkheid tot contact met een aanspreekpunt of QR-codes voor informatie.
- Begraafplaats buiten openingstijden sluiten om ongenode gasten te vermijden.
- Veiligheid door toezicht of camera's.

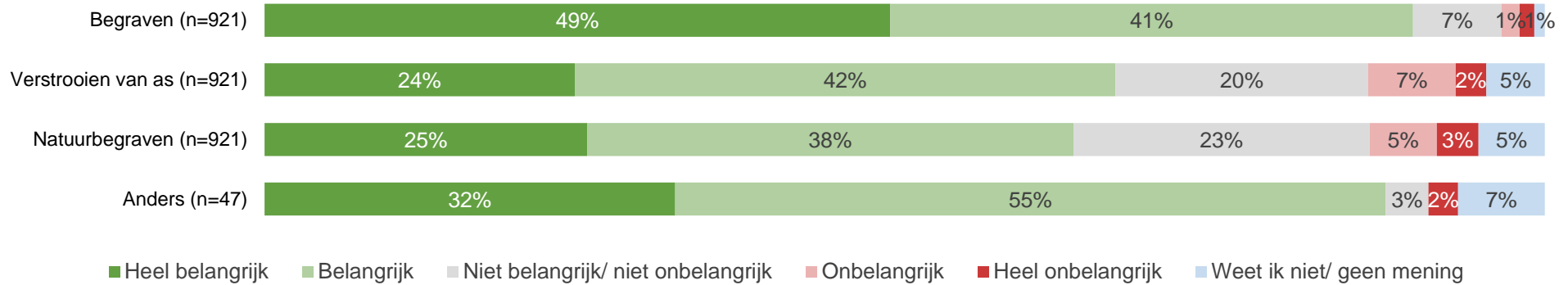
Extra voorzieningen:

- Duidelijke informatieborden en plattegronden om graven te vinden.
- Bankjes voor rustmomenten en reflectie.
- Samenkomstlocaties voor herdenkingen of bijeenkomsten.

Belangrijke waarden:

- Betaalbaarheid voor inwoners.
- Behoud van geschiedenis en cultuur door blijvende grafrechten.
- Groene en natuurlijke omgeving met vogels en biodiversiteit.

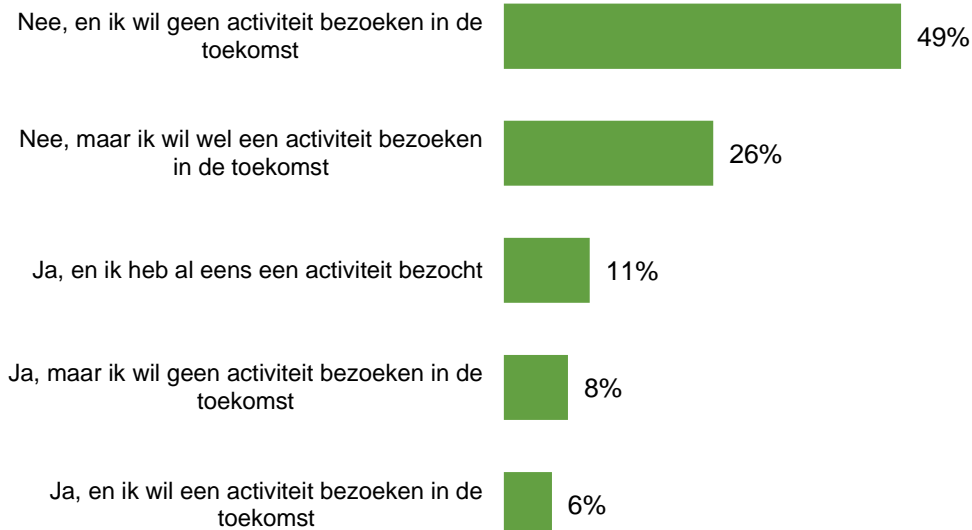
Er zijn verschillende mogelijkheden op een begraafplaats. Bijvoorbeeld begraven, natuurbegraven of verstrooien van as. Hoe belangrijk vindt u het dat de volgende mogelijkheden er zijn?

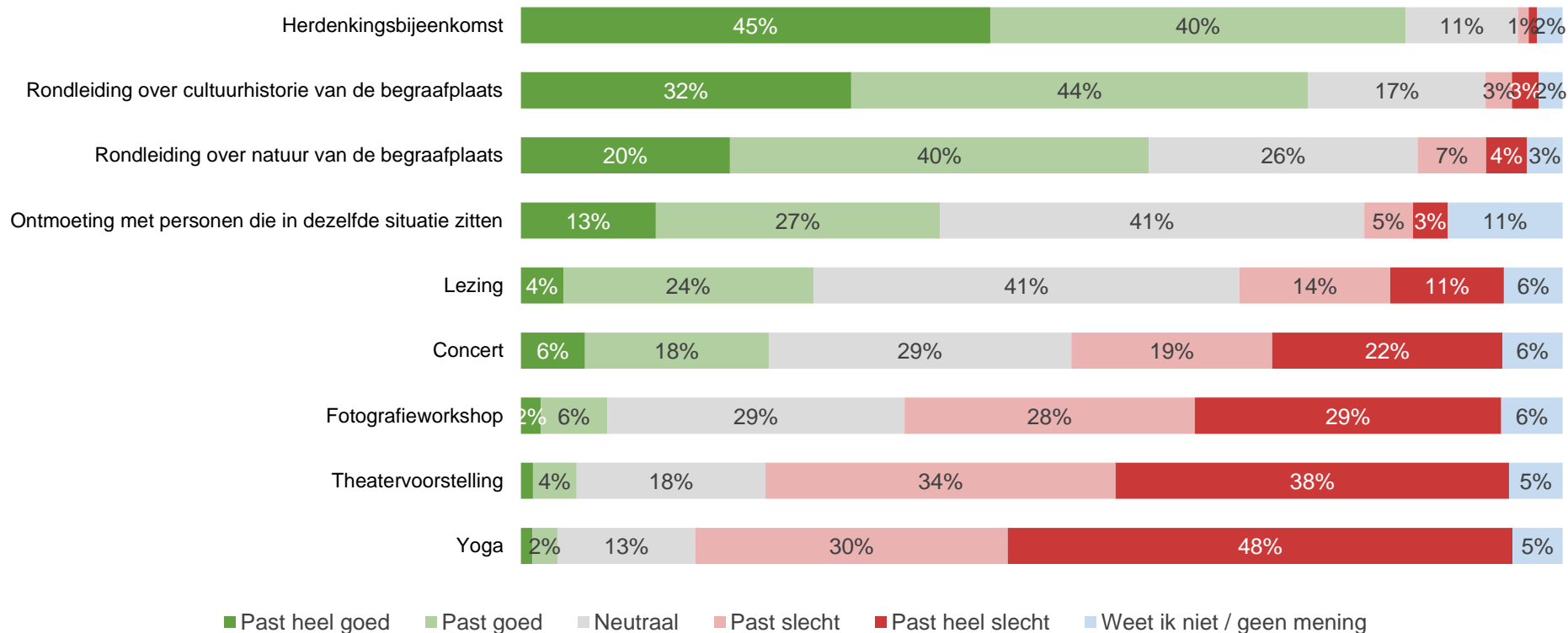
De afgelopen jaren organiseerde de gemeente activiteiten bij de begraafplaatsen.

Denk aan het woonkamerfestival bij de aula van begraafplaats Bussum, rondleidingen op de begraafplaats en een concert op de oude begraafplaats Naarden.

Wist u dat er activiteiten worden georganiseerd op de begraafplaatsen? (n=921)

Hoe goed vindt u de activiteiten hieronder passen op een begraafplaats? (n=921)

Zijn er andere activiteiten die volgens u passen bij een begraafplaats?

Dit is een samenvatting van de genoemde antwoorden

Respect voor rust en herdenking:

- Veel respondenten benadrukken dat een begraafplaats primair een plek is voor rust, rouw en herdenking, zonder verstorende activiteiten.
- Activiteiten moeten altijd in lijn zijn met de serene en respectvolle functie van een begraafplaats.

Geschikte activiteiten:

- **Herdenkingsmomenten:** Dodenherdenking, Allerheiligen/Allerzielen, lichtjesavonden en ceremonies gericht op rouw en bezinning.
- **Educatie:** Rondleidingen over geschiedenis, cultuurhistorische graven en educatieve activiteiten voor kinderen over dood en herdenking.
- **Milieu en natuur:** Advies en workshops over inheemse planten, biodiversiteit en ecologisch beheer.
- **Vrijwilligersinitiatieven:** Onderhoud van verwaarloosde graven en groen door nabestaanden en vrijwilligers.
- Stiltebijeenkomsten, meditatie en spirituele activiteiten zijn geaccepteerd zolang deze respectvol zijn.

Praktische aanvullingen:

- Zitplaatsen en wandelpaden voor rust en contemplatie.
- Voorzieningen zoals waterpunten en mogelijkheden voor ecologisch tuinieren.

Afwijzing van bepaalde activiteiten:

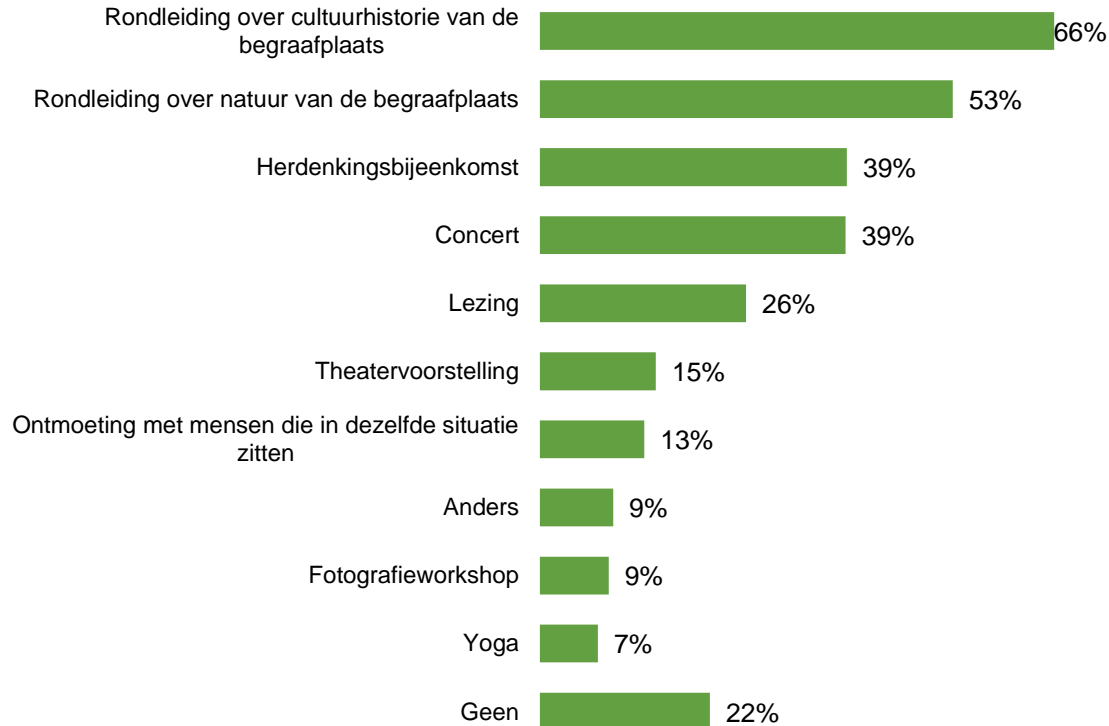
- Geen commerciële, luidruchtige of recreatieve evenementen zoals concerten, sportactiviteiten of theater.
- Behoud de focus op herdenken en rust, zonder exploitatie van de locatie.

Algemene conclusie:

Respondenten benadrukken dat een begraafplaats een heilige, serene plek moet blijven, gericht op rust, herdenking en ecologisch beheer. Alleen activiteiten die hier direct bij aansluiten, zoals herdenkingsceremonies en educatie, worden als passend beschouwd. Alle andere vormen van evenementen of commerciële activiteiten worden als minder gepast ervaren.

Welke activiteit op een begraafplaats zou u bezoeken? (n=921)

Meerdere antwoorden mogelijk

Stel, er wordt een activiteit georganiseerd op een begraafplaats. Waar moet dan rekening mee gehouden worden?

Dit is een samenvatting van de genoemde antwoorden

Respect voor de functie van de begraafplaats

- De begraafplaats moet primair een plaats blijven voor rust, rouw en herdenking.
- Activiteiten mogen geen verstoring zijn voor bezoekers die graven willen bezoeken.
- Respect voor de overledenen, nabestaanden en de omgeving staat centraal.

Behoud van rust en stilte

- Geen lawaai, muziek of drukte die de serene sfeer verstoort.
- Activiteiten moeten ingetogen zijn en passen bij de omgeving.
- Geen verstoring van geplande begrafenissen of afscheidsmomenten.

Aard en omvang van de activiteit

- Alleen activiteiten die aansluiten bij herdenking of rouw (bijv. herdenkingsdiensten, lichtjesavonden).
- Geen commerciële of recreatieve evenementen zoals yoga of concerten.
- Beperking in groepsgrootte om de rust te waarborgen.

Voorzorgsmaatregelen

- Voorkomen van schade aan graven, natuur en infrastructuur.
- Zorg voor duidelijke communicatie vooraf, zodat bezoekers de keuze hebben om te komen of niet.
- Geen activiteiten op of tussen de graven; beperk deze tot open ruimtes.

Praktische aspecten

- Bereikbaarheid, parkeergelegenheid en toegankelijkheid voor mindervaliden.
- Voorzieningen zoals zitplaatsen, toiletten en schuilmogelijkheden bij slecht weer.
- Zorg dat afval wordt opgeruimd en dat de locatie netjes achtergelaten wordt.

Afwijzing van bepaalde activiteiten

- Veel respondenten zijn tegen activiteiten die niet direct gerelateerd zijn aan rouw of herdenking.
- Vermijden van "festivalization" van begraafplaatsen; geen feesten, workshops of luidruchtige evenementen.

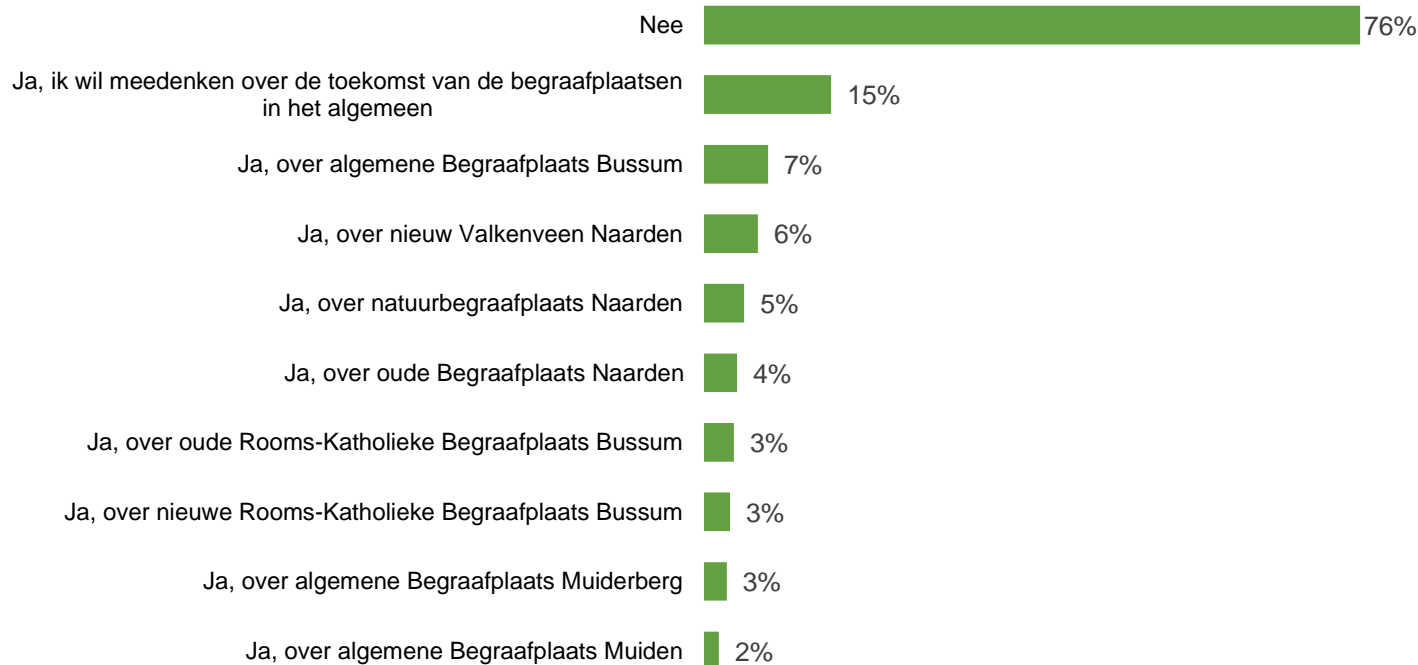
Conclusie

Elke activiteit moet passend zijn bij de ingetogen, respectvolle sfeer van een begraafplaats, zonder de rust en privacy van bezoekers te verstoren. Veel respondenten pleiten er echter voor om helemaal geen activiteiten te organiseren op een begraafplaats.

De gemeente wil met inwoners in gesprek om verder te praten over de toekomst van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Wilt u meedenken over begraafplaatsen in Gooise Meren? (n=921)

Indien ja, meerdere antwoorden mogelijk

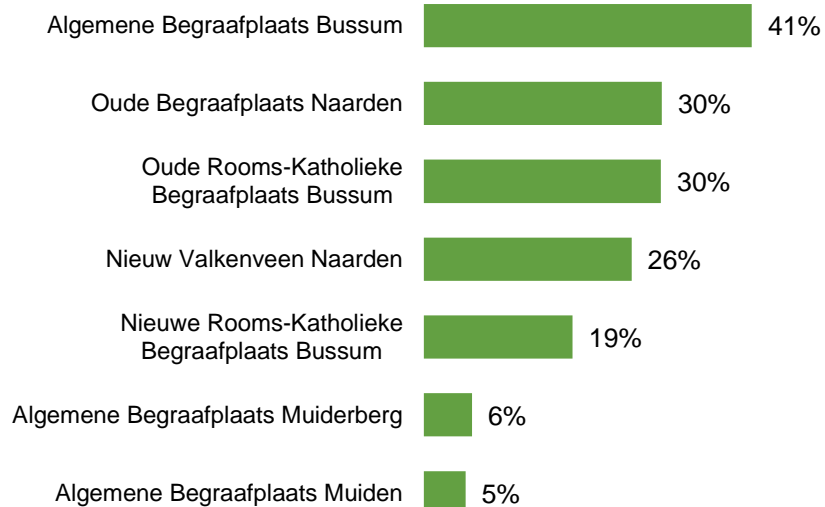

Wilt u helpen bij het onderhoud van begraafplaatsen in Gooise Meren? (n=921)

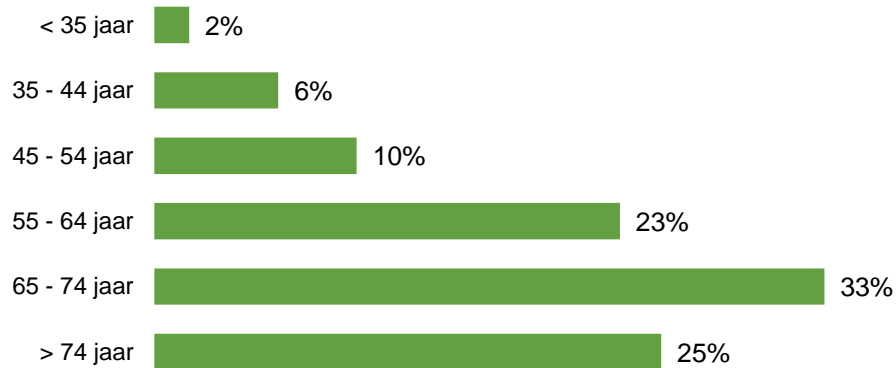
Bij welke begraafplaatsen wilt u helpen bij het onderhoud? (n=57)

Meerdere antwoorden mogelijk

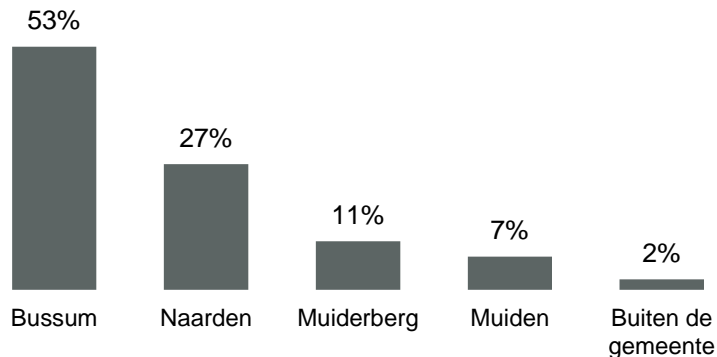

Bijlagen

Leeftijd (n=921)

Woonplaats (n=921)

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar kern. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage bevat gewogen resultaten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (921) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 3,15% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar kern. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de lichte ondervertegenwoordiging van respondenten uit Bussum, krijgt een respondent uit deze groep bijvoorbeeld weegfactor 1,07 en een respondent uit Muiderberg (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,50. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd. Indien gewenst kan de tabel met alle gehanteerde weegfactoren opgevraagd worden.

Door de weging zijn de resultaten representatief over kern.